

ጭርጭር ዓበደ ፖሊቲካ ህግዲፍ

” ካብ ሰነዳት ሚሲዮን ትማሊ ” ኣብ ትሕቲ ዝብል ኣርእስቲ ብዕለት 1 ሕዳር 2019 ኣብ ጋዜጣ ሓዳስ ኤርትራ ተዘርጊዖ ይርከብ። እቲ ሰነዳት ሚሲዮን ትማሊ፡ ዝብል ሓተታ ህግዲፍ ንክልተ ትካላት ስለያ፡ ኣሜሪካን እስራኤልን ኣመልኪቲ ከኣ ቅድሚ 8 ዓመት ዝተፈጸመ ተባሂሉ ማለት 2011 ህግዲፍ ካብ ስልጣን ንምእላይ ዝተገብረ ፈተነታት ይገልጽ።

ዝገርምዮ፡ መላኺ ስርዓት ህግዲፍ ኣብ ዝሓለፈ 18 ዓመታት፡ ክንዮ ስለላን ዕልዋን፡ ባዕሉ ኣብ ልዕሊ ህዝብን ሃገርን ኤርትራ ዝፈጸሞ ዕልዋን ጥፍኣትን፡ እከይን ኣሉታውን ተግባራት ፡ ክሳብ’ዚ ሎሚ መዓልቲ ኣሰሩን ስምብራቲን ዘይሃሰሰ፡ ኣብ ፖለቲካውን ዲፖሎማሲያውን ዝምድናታት ኣሕጉራዊ ሕብረተ ሰብ ዓለም ዝኸሰረ ምሕደራ፡ ቁጠባ ሃገር፡ስርሓት ሕርሻ፡ ልምዓትን ህንጻት ትሕተ ቅርጻ ዘልመሰ፡ ማእቶት ንግድን፡ ስልጠናን ዕብዮትን መጻኢ ወለዶታት ኤርትራ ዘባኻረ፡ ከም ሳዕቤናቲ ሕሰም ስቕያትን፡ ማእሰርትን ጭውያን ራዕድን ዝሰፈነሉ ኩነታት መወዳእታ ዘይብሉ፡ ውሉድ መንእሰይ ኤርትራ ዝረገጸ መሬት ዓደቦኡ ከም ረመጽ ሓዊ ዘንደደቶ ፡ ብዘይዕረፍቲ መዳርግቲ ዘይብሉ ንስደት ክውሕዝ፡ ሎሚ ሎሚስ ትሕቲ ዕድመ ዓብላሊ ብዝሒ ዘለዎም ኤርትራውያን ስደተኛታት ኣብ ፈቀዶ ጎረብቲ ሃገራትን ኤስያ፡ኤውሮጳ፡ ሰሜን ኣሜሪካ ዝርከቡሉ ዘርእዮም ምስክርነት’ዮ።

መላኺ ስርዓት ህግዲፍ ካብ’ቲ ቀንዲ ” ሰነዳት ሚሲዮን ትማሊ ” ’ሉ ዝገልጹ ዶባ ኩናት ኢትዮ- ኤርትራ እዮ። ነዚ ንምዝልከት ኣህጉራዊ ቤት ፍርዲ ዘሕለፎ፡ ህግዲፍ ዝወዓሎ መጋባእያ፡ ህግዲፍ ባዕሉ ጀማሪ ኩናት ምኻኑ ዝተኣመነሉ ጥራሕ ዘይኮነ፡ ብሰንኪ ኩናት ንዝጠፍኣን ዝበረሰን ንብረት ተሓታቲ ብምኻኑ ካሕሳ ክኸፍል’ውን ተፈሪዶ ዝተቀበሎ ውሳኔታት ዓለም ብዓለሙ ዝፈልጦን፡እግባይ ዘይብለሉ ክነሱ፡ ቅሉዕን እከይን ተግባራቲ ተሞኸሎ ካብ ሰነድ ሚሲዮን ትማሊ ዕላዋ ንስርዓት ህግዲፍ’ሉ ዝቀረሰ ሓደን ዘሕፍርን ኣብነታውን’ዮ።

ሕራይ’ስከ በሉ፡ በቲ መላኺ ስርዓት ህግዲፍ ምንጭታቲ ዘይገልጽ ዘቅረቦ ሰነዳት ምስጠር፡ ጭርጭር ዓበደ ፖሊቲካ፡ ከም ሓቂ እንተወሰድናዮ፡ ነበርቲ ዓበይትን ንኣሸቲ ከተማታት ዝኾኑ ኤርትራውያን ዝስተ ማይ ኣይትዓድል፡ መብርሀቲ ኣይትዓድል፡ መንእሰያት ኣብ ሸዊት ዕድመኦም፡ ካብ ስድራ ቤቶም ብሓይሊ መንዚዕካ ንሳዋ ወሪዶም ወታሃደራውን ኣካዳሚያውን ትምህርቲ ክወስዱን ድሕሪኡ ንዘይተወሰነ ሃገራዊ ኣገልግሎት ክፍጽሙ ዝወሰነ ደኣ መን ከ ይኸውን? ኣብ ኤርትራ ዓበይቲ መራሕቲ G15 ፡ ጋዜጠኛታት ብዘይምሕረት ክእሰሩን፡ ከም እሱራት ኣብ ትሕቲ ጽኑዕ ቀይዲ ብዘይሰብኣዊ ኣተሓሕዛ ክነብሩ ዝበዮን፡ ካብ ጎረብቲ ሃገራት ሃዲንካ ደለይቲ ሰላምን ፍትሕትን ዲሞክራሲን ዝኾኑ ዜጋታት ጩዊኻን ዓፊንካን ኣብ ዘይፍለጥ ቦታ ዘስፈረ ከ መን ይኸውን? ብገዛእ ደቁ፡ ኣብ ልዕሊ ሓደ ህዝብን፡ ሓንቲ ሃገርን ዝፍጸም መቁጻሪ ዘይብሉ በደላት ክንዮ ዝቀርብ ዘሎ ክስታት

ሓቅነት አለዎ ከበሃል ዘይከኣል'ዩ። ሀግዲፍ ባዕሉ ሀዘቢ እንዳጽነተ፡ ሃገር እንዳዕነው አየናይ ግዳማዊ ሓይሊ ንዕንወት ክዕደምን ብምስጢር ክሳተፍ ዝድለ መረዳእታ ክቀርብሉ ዘይከእል ጽውጽዎይ'ዩ።

ካልእ ድሕሪ ነጻነት ሃገር ንምህናጽ ብጸዕርን ድኻምን ኤርትራውያን አፍልጦ፡ ከምኡ'ውን ብዛዕባ ብረታዊ ተጋድሎ ዝህብና ተገዳስነት ዝነበሮም ዘይመንግስታውያን ትካላት ባዕላዊ ተበግስቶታት ወሲዶም፡ ሓገዳቶምን ዝተፈላልዩ መደባት ስርሓትን ሒዞም ንኤርትራ ዝኣተዉ ዜጋታት ዝተፈላልዩ ሃገራት ዘንገፎም ዝነበረ ናይ ስርሕ ዕንቅፋታት፡ ጸኒሒም ሃገር ገዲፍም ክወጹ ዝተገደዱ፡ መምርሒ ሀግዲፍ ድዩ ነይሩስ ወይ ናይ'ቶም ዝኸሰሱ ዘለዉ መርበብ ስለላ ንምፍላጡ ብዙሕ ዘሸግር ዝመልስ ኣይኮነን።

እዚ ኣብ ላዕሊ ብውሕዱ ተጠቐሱ ዘሎ እከይ ተግባራት ሀግዲፍ መልሲ እንተረኺቡ፡ ጭርጭር ዓበደ ፖለቲካ ሀግዲፍ ” ሰነዳት ሚስጢር ትማሊ” ዝብል ሓተታ ንምንታይ ከም ዝተጻሕፈን ንህዘቢ ክዝርጋሕ ከም ዝተደለየን ብንጹር ከምርሀ ዝክእል ናይ ባዕሉ መስመሩ ዝሓዘ መሪሕ ፖለቲካዊ ምሕደራ ሀግዲፍ ዘነጽፎ'ዩ። ንሕና ኣብ ዘይንፈልጦ ጉዳይ ኣቲና ኣይንዛረብን፡ ይኹንምበር እቲ ኣብ ህዝብናን ሃገርናን ዝፍጸም ዘሎ ግፍዕታትን ጭቆናን ብኣንጻር'ቲ ዝበሃል ዘሎ ሕቅነት ዘይብሉ ምኻኑ ዘረድእ'ዩ።

እዞም ሎሚ ከም ሰለልቲ ዝጥቀሱ ዘለዉ ትካላት መንግስታት፡ወይ ሃገራት፡ ድሕሪ ነጻነት ኤርትራ ብፍላይ ምስ እስራኤል ዝጀመረ ዝምድናታት ኣብ ዜናታት ዓለም ምስ ተቓለሑ፡ እዚ ሎሚ ዝኸሰሰ ዘሎ ስርዓት መራሒ ጃንዳ ሀግዲፍ ከምዚ ዝስዕበ በለ ”ኤርትራ ከም ነጻ ሃገር ምስ ዝደለየቶ ክትዛመድ ዝኸልክላ የልቦን” ክብል ምስ እስራኤል ዝመስረቶ ዝምድና ልዕሊ ምክልኻል ቀጸሊ ዜጋታት እስራኤ ኣብ ኤርትራ ብፍሉይነት ወፍሪ ከካይዱን ክነጥፉን ክስወርሑን፡ ብፍላይ ኣብ ሕርሻዊ መዳያት ዝነበረ ስምምዓት ክጥቀስ ይከኣል።

ምስዚ ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐሰ ዝተተሓዘ፡ ዓበይቲ ኣውፊርቲ ርእሰ-ማል ኣሜሪካውያን ዜጋታት ኣብ ወደብ ዳህላክ ዘካየድዎ ፈተነ ዝነበረ'ዩ። እንተኾነ ወፍሪ ርእሰ-ማልን ንዘድልዮ ጸጥታውን ፖለቲካውን ምርግጋእ ዝብል ሕቶ ስለ ዘይተመለሰ ኣውፊርቲ ርእሰ-ማል ካብ'ቲ ኣፈናዊ ስምምዕ ከይቀጸሉ ምትራፎም ዝፍለጥ ጉዳይ'ዩ።

እዚ ኣብነታዊ ዕንክሊል ኣሰራርሓ ሀግዲፍ ገዲፍና ኣብ'ዚ ቀረባ ዓመታት ዝተፈጸመን ናይ ሞትን ሕዩትን ዝምድናታት ሀግዲፍ እንታይ ከም ዝመስል ንርእ።

ድሕሪ 20 ዓመታት ዝሕቱል ዝምድናታት ኤርትራን ኣሜሪካን፡-በዕለት 4 መጋቢት ሓደ ኤርትራዊ ዝርከቦም 5 ኣባላት ባይቶ ሕቡራት መንግስታት ኣሜሪካ ንኤርትራ ምብጻሕ ኣካይዶም። ብ7 ሰነ ልኡኽ ግብርን ቀረጽን ኣሜሪካ ኣብ ኤርትራ ዑደት ኣካይዶም።-በዕለት 1 ጥቅምቲ 2019 ብናታሊ ብራውን ዝምራሕ ልኡኽ ዝተፈላልዩ ቤት ጽሕፈታት ዝወከሉ ከም

- ቤት ጽሕፈት
- ዲሞክራሲ፡
- ሰብኣዊ መሰላት፡
- ዕድታትን
- ኣህጉራዊ ነጻነት እምነታት

ምስ ዝተፈላልዩ ወከልቲ ሀግዲፍ ዝተራኸቡሉ ቅንያት ኣህጉራዊ ዝምድናታት፡ ክነሱ ብግልባጡ ዘይተኣደነ ክስታት ዝተሰንዘረሉ ቅንያት ኮይኑ ተረኺቡ ኣሎ።

ከምቲ ልዕል ክብል ዝተጠቐሰ መላኺ ስርዓት ህግዲፍ ኣብ'ዚ ዝሓለፈ 20 ዓመታት፡ ኣብ ልዕሎኡ ክወርድ ዝጸንሐ ክስታት ካብ ነፍሱ ንምርሓቕ ዝገብሮ ዘሎ ፈተነታት ምጻኑ ማምን ክኸሕዶ ኣይክእልን። ነዚ ዝኸውን ሓቕን ግጉይን ዝብል ሚዛን ከኣ ብቀሊሉ ክቀርብ ዝኸእል'ዩ ዝመስል። ህዝቢ ኤርትራ ዝኸፈሎም መስዋእቲ፡ ቅሩብነት ንሓድነት ሰላም፡ ራህዋን ዲሞክራሲን ከኣ ባልእ ሸነኽ ንቲ ብሂላት ዝጸረር ህሉው፡ርኡይ፡ ምስክር እዮም።

ዘለኣለማዊ ክብርን ዝኸርን ንስውኣትና
ዜናን ሓበሬታን ውድብ ሓድነት ንዲሞክራሲያዊ ለውጢ
5 ሕዳር 2019